

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii pentru modificarea Regulamentului
Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996, elaborat de Ministerul Justiției.

Argumentarea necesității de reglementare

Necesitatea elaborării proiectului de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 a servit declararea neconstituționalității articolului 88 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 4 iunie 2014 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996.

În acest sens, în Hotărârea Curții Constituționale menționată *supra*, Curtea a evidențiat faptul că obligația de respectare a cvorumului, ca premisă a începerii procesului de legiferare, este pusă în sarcina președintelui ședinței. Astfel, potrivit art. 103 și art. 104 din Regulamentul Parlamentului, președintele ședinței are obligația de a preciza dacă este întrunit cvorumul legal, anunță ordinea de zi, conduce dezbaterile, veghează la respectarea Regulamentului și menținerea ordinii la ședințe. Totodată, art. 107 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului prevede că „în afara dezbaterilor legislative sau politice în cadrul ședințelor în plen, un deputat poate, cu titlu de excepție, să facă obiecții și propuneri cu privire la chestiuni ce țin de respectarea Regulamentului”.

În aceeași ordine de idei, Curtea relevă că, în situația în care deputatul, în numele propriu sau în numele fracțiunii, observă că ședința Parlamentului nu întrunește cvorumul necesar, acesta, fără a fi condiționat de anumiți factori independenți de voința sa, trebuie să i se ofere posibilitatea de a solicita verificarea acestuia. În acest sens Curtea argumentează că cu toate că, în conformitate cu art. 68 din Constituție, deputații sunt aleși pe liste de partide, în cadrul sistemului proportional, fiecare din ei dispune de un mandat individual, care îl obligă să se afle în serviciul întregului popor și pentru care poartă răspundere individuală. Mai mult decât atât, analizând practica anterioară a Curții Constituționale, prin Hotărârea nr. 8 din 19 iunie 2012 privind interpretarea articolelor 68 alin. (1), (2) și 69 alin. (2) din Constituție Curtea a statuat că:

„34. [...] În exercitarea mandatului, parlamentarul se supune numai Constituției, legilor și trebuie să adopte atitudini care, potrivit conștiinței sale, servesc binelui public. [...]

35. [...] În definirea acestor interese, opțiunea parlamentarului este liberă, chiar dacă el face parte dintr-un partid pe care îl reprezintă în Parlament. [...]

43. [...] Aleșii nu au obligația legală să-și susțină partidul sau deciziile grupului lor în cadrul Parlamentului. Mai mult, în cazul în care deputatul, prin comportamentul său, provoacă daune acestuia, partidul sau grupul din care face parte poate să-l excludă, însă această excludere nu antrenează pierderea mandatului parlamentar. Aceasta, în mod evident, nu împiedică deputatul ca, odată ales, să își onoreze angajamentele și să se conformeze disciplinei de vot a grupului parlamentar din care face parte.”

Prin urmare, condiționarea dreptului deputatului, membru al fracțiunii parlamentare, de a solicita verificarea cvorumului numai dacă majoritatea deputaților fracțiunii respective este prezentă în sala de ședințe, pe lângă faptul că încalcă prevederile constituționale ale articolului 1 alin. (3), ar depăși principiul autonomiei reglementare a Parlamentului și ar putea genera violarea articolului 74 din Legea Supremă, este contrară și principiilor mandatului reprezentativ

și nulității mandatului imperativ, consacrate de articolul 68 din Constituție. Astfel, Ministerul Justiției propune excluderea alineatului (3) al articolului 88 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996.

Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

Scopul prezentului proiect de lege constă în aducerea în concordanță a Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 cu Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 11 februarie 2014.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de față nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

Respectarea transparenței în procesul decizional

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul Legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Nicolae EȘANU